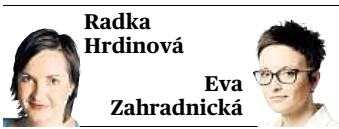

Mapa učitelů a platů

Učitelů je málo a stále jich ubývá. Hlavně kvůli nízkým platům. MF DNES zjistila, kolik berou v různých krajích.

Radka Hrdinová

Eva Zahradnická

PRAHA Učit na Karlovarsku se vyplatí mnohem víc než v Praze. Učitelův plat na západě země už teď atakuje hranici 130 procent tamní

průměrné mzdy, která patří k nejnižším v Česku. Ukazují to statistiky ministerstva školství.

To je plat, který si pro učitele přejí odbory a který také ve svých volebních programech učitelům slibuje většina politických stran.

Ve srovnání s tím je učitel v Praze chudý příbuzný. Bere stejně jako učitel na Karlovarsku, jenže na výplatnici vidí jen 88 procent toho, co průměrný Pražan. Životní úroveň pražského učitele navíc srázejí vysoké náklady. Tak například pořídit si vlastní bydlení je pro učitele v hlavním městě a okolí takřka nesplnitelný sen. Ceny vylétly v posledních le-

88 % průměrného platu v Praze činí učitelův plat v hlavním městě.

130 % průměrného platu na Karlovarsku činí učitelův plat v kraji.

tech tak vysoko, že dělají potíže i lidem v lépe placených profesích.

Problém s tím mají především učitelé na začátku kariéry, jejich hrubý příjem se jen stěží přehoupne přes dvacetitisícovou hranici. „U nás ve

škole máme tři mladé učitele, dva z nich tvoří pár. Ani jeden nemá děti, říká, že se svým příjmem si nemohou dovolit odpovídající bydlení,“ říká učitelka základní školy Iva Nováčková.

Není divu. Na jeden metr čtvereční nového bytu vydělává pražský učitel skoro 2,5 měsíce, jeho kolegové z Karlovarska to trvá míň než polovinu doby. „Mzdové ohodnocení mladého učitele je bídné, dnes nedosáhne na hypotéku, jak si má proboha pořídit bydlení?“ ptá se našťavně ředitel integrované střední školy Na Karmeli v Mladé Boleslavi Štefan Klíma. Právě střední Čechy a jižní

Morava patří po Praze na realitním trhu k nejdražším.

Brno navíc stejně jako Praha nabízí učitelům větší šanci najít lépe placenou práci. Zatímco na sousedním Zlínsku berou učitelé 122 procent průměrného platu v regionu, v Brně je to 114 procent.

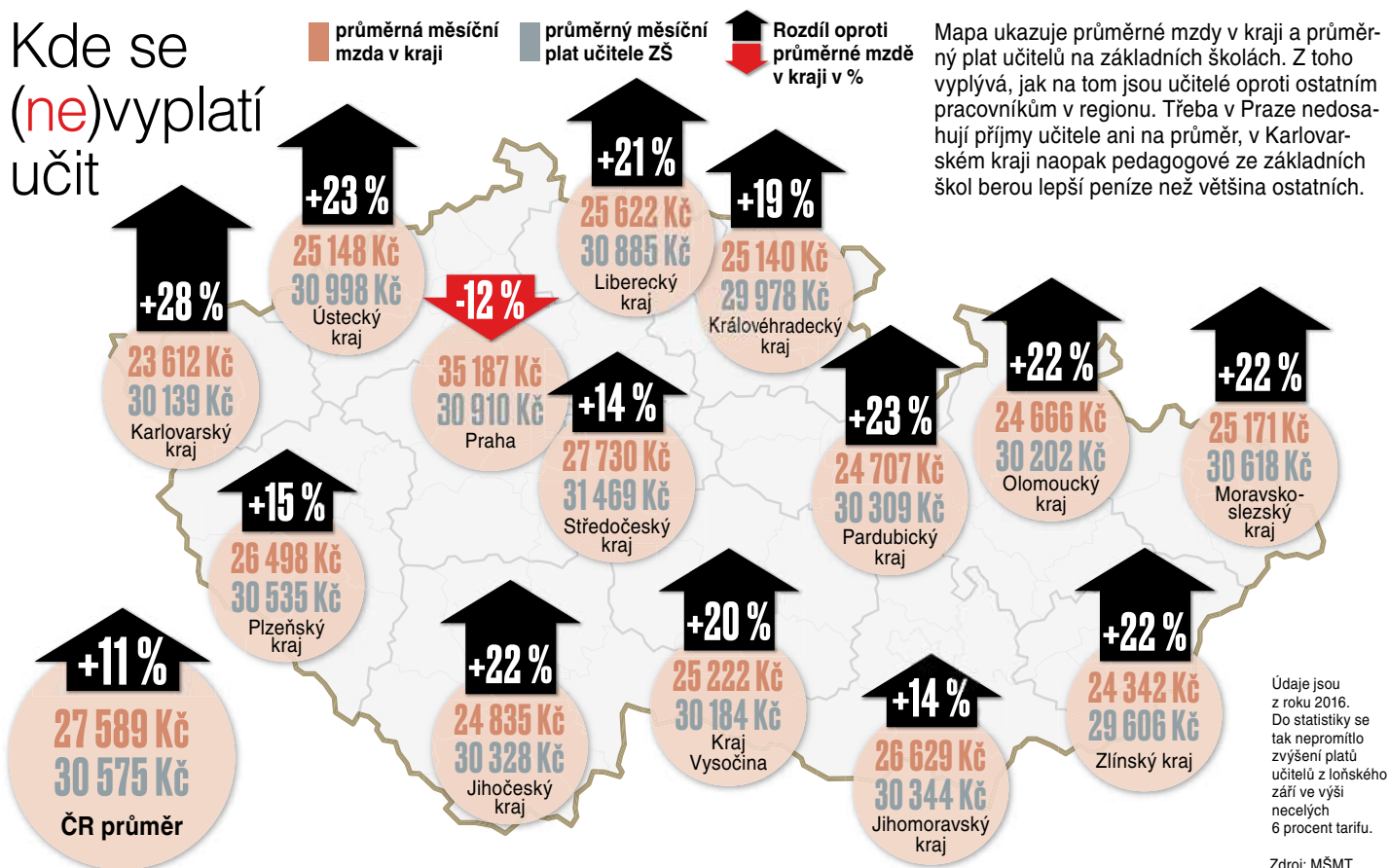
Ale ani plat na úrovni 130 procent průměrného příjmu, který ordinují jako recept na léčbu problémů ve školství politické strany, nestačí. Právě Karlovarsko, kde je učitelův plat ve srovnání s platem průměrným nejvyšší, patří k regionům, kde učitelé chybějí nejvíce.

➔ **Pokračování na str. 3**

Mladí učitelé mají nejnižší platy. Raději odcházejí mimo školství

Mapa učitelských platů

Kde se (ne)vyplatí učit

Pokračování ze str. 1

I v regionech, kde jsou na tom učitelé ve srovnání s průměrným příjmem relativně slušně, začínající mladé kantory do školy peníze nelákají.

Příkladem může být středočeská Mladá Boleslav, kde řada škol hledala učitele ještě na začátku školního roku. Efekt rostoucí ekonomiky a poptávky po pracovní síle bere školám lidi všude, ale v Mladé Boleslavi se silným automobilovým průmyslem v okolí má na školy extrémní dopad. Netýká se to jen učitelů základních nebo středních škol, ale i škol mateřských. Práci učitelky v mateřské škole tu směle konkurují i méně kvalifikované pozice.

„My máme ve škole obor předškolní a mimoškolní pedagogika. Ještě před letošní maturitou chtěly jít dvě třetiny děvčat do školky. Nastoupilo jich pět, když zjistily platové podmínky a Škodovka a další přídružené firmy jim nabídly mzdy dvakrát tak vysoké,“ popisuje příklad z praxe ředitel Klíma.

Bude stačit 15 procent navíc?

S tím, jak se populační vlna přelévá z mateřských škol na základní školy, je v současnosti situace kritická především pro malé žáčky. „Sehnat učitele pro první stupeň? To je dneska záruk. Na tom se s ostatními řediteli z okolí shodneme,“ říká Vladimír Duffek ze základní školy v Mrákově na Domažlicku.

Spokojené ministerstvo a naštvání učitelé

oni v září se učitelům zvýšily platy, tehdejší ministryně Kateřina Valachová (ČSSD) se zapřísahala, že tentokrát peníze k učitelům opravdu doputují v plné výši.

Vláda slíbila o šest procent navýšit základní plat a k tomu přidat další dvě procenta na pohyblivou složku. Po roce je ministerstvo spokojené, učitelé jsou přitom znovu zklamaní. Reálně průměrný plat v prvním pololetí letošního roku vzrostl o necelých šest procent.

„Balík peněz, který nám přišel z ministerstva školství přes kraje, nebyl osm procent, ale kolem 5,5 procenta. Na nadtarify, byt jsme měli víc žáků, peníze nepřišly. To můžu říct naprosto na rovinu,“ říká ředitel integrované střední školy Na Karmeli v Mladé Boleslavi Štefan Klíma. Rozdíl si všimli i řadoví učitelé. „Pře počítala jsem to, oproti loňskému roku beru o 5,7 procenta víc,“ potvrzuje data učitelka pražské základní školy, která si však nepřála uvést svoje jméno.

Není to poprvé, co si ředitelé i učitelé stěžují, že vláda slib nesplnila. „Nepamatuju si za 24 let, že bychom dostali navýšeno, kolik se slíbilo,“ dodává Klíma.

V praxi se navíc opět objevuje situace, o které Valachová slíbila, že už nenastane. Někteří ředitelé musí navýšení tarifů platit z peněz na odměny. „Všechny peníze na platy navíc používám na dofinancování základu. Máme málo peněz, protože máme málo dětí a od toho se to odvíjí,“ vysvětluje ředitelka malé základní školy v Loukově na Semilsku Petra Búnová.

Průměrný měsíční plat učitele ve veřejné škole se meziročně zvýšil o 5,8 procenta, a podle ministerstva to odpovídá. Učitelé, kteří očekávali, že na výplatnici uvidí o osm procent víc, vycházeli z chybných předpokladů.

„Pokud se zvýší platový tarif o určité procento, celkový plat se zvýší méně,“ vysvětluje mluvčí ministerstva školství Jarmila Balážová.

Platový tarif tvoří například u učitelek mateřinek v průměru 72 procentu platu. Dvouprocentní zvýšení pohyblivé složky se tak počítá z ještě menšího základu, a má proto minimální dopad na výplatnici.

„Reálně navýšení mělo být o osm procent, tyto habadury ministerstva jsou velmi zvláštní,“ stěžuje si místopředsedkyně školských odborů Markéta Seidlová.

Ještě před maturitou chtěly jít dvě třetiny děvčat do školky. Nastoupilo jich pět.

Štefan Klíma, ředitel střední školy

Na rozdíl od mateřských škol mohou školy základní a střední zaměstnávat podle zákona jen vysokoškolsky vzdělané pedagogy. Ti dostanou od listopadu ke svému základnímu platu navíc 15 procent.

Ovšem nejvíce to pocítí starší učitelé. Jejich plat se totiž zvyšuje s tím, kolik let má „odučeno“. Plat začínajícího učitele se nedostane ani po zvýšení nad 25 tisíc hrubého.

To sice není o moc méně než průměrný plat v regionu, jenže mladší lidé na začátku své kariéry možnosti porovnávají i s perspektivou, kterou by měli v jiných povoláních s vysokoškolským titulem.

A tady školství výrazně selhává, vysokoškoláci zaměstnaní v jiných oborech si podle analýzy think-tanku IDEA vydělají jen polovinu toho, na co by v průměru dosáhli mimo veřejný sektor. A na tom listopadový přírůstek moc nezmění.